

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake publiciteitsinrichtingen, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is en tot opheffing van diverse besluiten
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De vandaag geldende regels rond reclame en publiciteit zijn op verschillende vlakken verouderd en houden onvoldoende rekening met evoluties in de wijze waarop publiciteit gevoerd wordt.

De Vlaamse Regering stelt een ontwerp van gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake publiciteitsinrichtingen vast ter vervanging van verouderde en complexe regelgeving uit de jaren '30 en '50 van vorige eeuw. Het ontwerp publiciteitsverordening voorziet in een eenvoudige en uniforme regeling rond publiciteitsinrichtingen, rekening houdende met moderne vormen van publiciteit en met aspecten van verkeersveiligheid.

Over de tekst wordt de nodige inspraak georganiseerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

In 2017 stelde de Vlaamse Regering al een eerste ontwerp van gewestelijke publiciteitsverordening voorlopig vast (VR 2017 0505 DOC.0412). Dat ontwerp werd onderworpen aan een openbaar onderzoek en voor advies voorgelegd aan de SARO en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen. Tevens werd het ontwerp besproken met gemandateerde vertegenwoordigers van de Vereniging van de Vlaamse Provincies en van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten. Dit heeft echter niet geleid tot de definitieve goedkeuring van een gewestelijke publiciteitsverordening.

Op basis van de adviezen en inspraakreacties werd verder gewerkt aan een nieuw ontwerp van gewestelijke publiciteitsverordening, waarbij zoveel mogelijk rekening werd gehouden met die inspraakreacties. Gezien de wijzigingen en de lange periode sinds vorige beslissing (2017) wordt geopteerd voor het integraal hernemen van de procedure.

Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021-45 van 18 februari 2021.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 18 augustus 2021 verkregen. Voor een bespreking ervan zie infra punt 3A.

2. INHOUD

A. VERORDENING

Het als **bijlage 1** toegevoegd ontwerp van besluit houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake publiciteitsinrichtingen en tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, bevat voorschriften voor het plaatsen of het aanbrengen van publiciteitsinrichtingen, herkenbaar vanaf de openbare weg, met enkele uitzonderingen.

Aanleiding – huidige regeling is complex

De eerste regels rond “aanplakkingen” dateren al van de jaren 1930, en waren vooral gericht naar fiscaliteit (“zegelrecht”).

In 1956 en 1959 volgden diverse Koninklijke Besluiten om “aanplakkingen en reclame” aan banden te leggen, ingegeven vanuit “’s lands schoon”. Men wilde vermijden dat er overal publiciteit zou komen langs “toeristische wegen en landschappen”.

Publiciteit kan door zijn afleidend karakter echter ook invloed hebben op de verkeersveiligheid. Daar was in 1956 nog onvoldoende aandacht voor.

Waar de reglementering van 1956 gold, werd vastgelegd in kaarten van toeristische landschappen en toeristische wegen. Die kaarten zijn niet verschenen in het Belgisch Staatsblad. Dat was toen technisch niet mogelijk. Bijna geen enkele overheid beschikt nog over deze kaarten uit de jaren 50, zodat gewoonweg al onduidelijkheid bestaat over de vraag of de reglementering op een bepaalde plek van toepassing is of niet.

Via de regelgeving ruimtelijke ordening is voor het plaatsen van publiciteit intussen ook een omgevingsvergunning vereist – behoudens vrijgestelde borden. Dit zorgt in de praktijk vaak voor een dubbele regeling : de vergunningsplicht en beoordeling goede ruimtelijke ordening plus de toetsing aan de reglementering uit de jaren 50.

De reclamesector krijgt zo te maken met grote rechtsonzekerheid. Het is niet omdat ze een bord aanvragen dat voldoet aan de Koninklijke Besluiten, dat ze een vergunning gaan krijgen. De sector is dus vragende partij voor nieuwe, moderne normen die meer duidelijkheid en rechtszekerheid bieden op het vlak van vergunningen. En ook vergunningverlenende overheden zijn gebaat bij duidelijkere regels.

De oude wetgeving is niet enkel onduidelijk in zijn toepassingsgebied, maar ook sterk verouderd in zijn begrippen (bv. uithangbord, aanplakking) en normen.

Verschillende steden en gemeenten hebben intussen daarom ook een eigen regeling proberen uit werken via gemeentelijke verordeningen. Dit vergroot de onduidelijkheid nog.

Aanpak : vereenvoudiging en modernisering regelgeving

We stellen een nieuwe, eenvoudige en duidelijke regeling voor:

- De regeling bevat niet te veel details (want die maken het moeilijker om correct te handhaven);
- De oude regelgeving wordt integraal vervangen door de nieuwe verordening;
- Gemeenten kunnen strengere normen uitvaardigen.

We opteren voor het gekende instrument van een gewestelijke verordening. Dit bevat normen die van toepassing zijn op vergunningsaanvragen. Inbreuken zijn handhaafbaar via handhaving omgeving

De verordening vertrekt van 2 doelstellingen:

- ruimtelijke verrommeling tegengaan;
- verkeersveiligheid verhogen.

Bepaalde publiciteit blijft vrijgesteld (zoals nu het geval is), andere blijft vergunningsplichtig.

De normen zijn eenvoudig en algemeen en stellen het vergunningverlenende bestuur in staat een inschatting te maken van de verenigbaarheid van de geplande publiciteitsinrichting met de goede ruimtelijke ordening. Tijdens de procedure blijft de adviesvraag van de wegbeheerder (AWV of gemeente, al naargelang het een gewest- of gemeenteweg betreft) behouden.

Het is nuttig te beklemtonen dat vergunningsplichtige publiciteitsinrichtingen enkel een vergunning kunnen bekomen voor zover ze in overeenstemming zijn met de bestemming en daarbij geldende stedenbouwkundige voorschriften, of van toepassing zijnde afwijkingsbepalingen. In het verslag wordt hier dieper op ingegaan.

De nieuwe normen zijn strenger langs autosnelwegen (owv de veiligheid). Voor zaakgebonden publiciteit (borden van een bedrijf of horecazaak op de gevel of in de voortuin, etc) gelden ruimere mogelijkheden dan voor niet zaakgebonden publiciteit (de klassieke reclameborden).

Voor een gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar het als **bijlage 2** toegevoegd verslag aan de leden van de Vlaamse Regering.

B. PLAN-MER

Voorliggend ontwerp van besluit betreft geen kader voor het toekennen van vergunningen voor projecten die voorkomen op bijlage 1, 2 of 3 van het project-MER-besluit. Een publiciteitsinrichting kan immers in alle redelijkheid niet als “stadsontwikkeling” aanzien worden.

Het betreft wel een kader (zij het beperkt) voor het toekennen van vergunningen. Bijgevolg is het aangewezen om voorzichtigheidshalve in toepassing van titel 4 van het DABM een plan-m.e.r.-screening uit te voeren.

De ontwerp plan-m.e.r.-screening wordt gevoegd als **bijlage 3**.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend besluit betreft het voorzien resp. actualiseren van de regeling rond publiciteitsinrichtingen, om rekening te houden met moderne vormen van publiciteitsinrichtingen en publiciteitsboodschappen en met aspecten van verkeersveiligheid.

De voorschriften van de verordening zelf gelden als er voor het plaatsen, wijzigen of aanbrengen van de publiciteitsinrichting een omgevingsvergunning of een meldingsakte vereist is. Een aantal algemene voorwaarden zullen ook gerespecteerd moeten worden door van vergunning vrijgestelde handelingen.

De in dit ontwerpbesluit opgenomen regeling heeft aldus geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 18 augustus 2021 gaat als **bijlage 4** en stelt dat voorliggend ontwerp van besluit geen impact heeft op de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse overheid. Bijgevolg is in uitvoering van artikel 31, §2, 2° van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit ontwerp van besluit niet vereist..

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend ontwerpbesluit betreft het voorzien resp. actualiseren van de regeling rond publiciteitsinrichtingen, om rekening te houden met moderne vormen van publiciteitsinrichtingen en publiciteitsboodschappen en met aspecten van verkeersveiligheid.

Lokale besturen die op vandaag over een verordening beschikken waarin bepalingen opgenomen zijn met betrekking tot publiciteitsinrichtingen, dienen deze in overeenstemming te brengen met de voorschriften van de gewestelijke publiciteitsverordening. Hiervoor wordt voldoende tijd voorzien (24 maanden). Lokale besturen kunnen er ook voor opteren om hun eventuele verordeningen op te heffen. Gelet op het beperkt aantal gemeentelijke verordeningen op vandaag is de eventuele impact bijgevolg verwaarloosbaar.

Het kader waaronder een publiciteitsinrichting vergund of gemeld kan worden en waaraan vrijgestelde publiciteitsinrichtingen moeten voldoen, wordt verduidelijkt en geactualiseerd. Dit biedt meer houvast voor gemeenten, maar heeft geen of een verwaarloosbaar effect op het aantal vergunningsaanvragen.

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Over het voorliggend voorontwerp van besluit wordt een openbaar onderzoek georganiseerd overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2017 houdende regeling van het openbaar onderzoek over stedenbouwkundige verordeningen.

Daarnaast wordt het advies ingewonnen van de SARO en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen.

Conform artikel 2.3.1 van de VCRO zal een overlegvergadering georganiseerd worden met de gemandateerde vertegenwoordigers van de Vereniging van de Vlaamse Provincies en van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten.

De bijgevoegde ontwerp-plan-MER-screening wordt aan adviesinstanties, waaronder de 300 gemeenten, voorgelegd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake publiciteitsinrichtingen, tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is en tot opheffing van diverse besluiten;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit:
  - a) een openbaar onderzoek te organiseren overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2017 houdende regeling van het openbaar onderzoek over stedenbouwkundige verordeningen;
  - b) het advies in te winnen van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen;
  - c) een overlegvergadering te organiseren met de gemandateerde vertegenwoordigers van de Vereniging van de Vlaamse Provincies en van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten;
  - d) de nodige stappen te ondernemen ter vervulling van de verplichtingen in het kader van de plan-MER-richtlijn.
- 3° de goedkeuringsprocedure inzake de gewestelijke verordening publiciteitsinrichtingen, gestart op 5 mei 2017 (VR 2017 0505 DOC.0412), stop te zetten.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake publiciteitsinrichtingen, tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is en tot opheffing van diverse besluiten;
2. Advies van de Inspectie van Financiën d.d. 18 augustus 2021.
3. Verslag horende bij het voorontwerp van besluit
4. Ontwerp plan-m.e.r.-screening.

